

Andrzej Pelisiak

Rojków, gm. Zapolice, woj.
sieradzkie, st. 1

Informator Archeologiczny : badania 22, 21-22

1988

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Poganice, gm. Potęgowo,
woj. słupskie,
st. 4

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
w Poznaniu

Badania prowadzili mgr Jacek Wierzbicki oraz Witold Świderski i Piotr Pieszak. Czternasty sezon badań. Finansował WKZ w Słupsku i RPBP III.35. Osada ludności kultury pucharów lejkowatych z elementami osadnictwa ludności kultury pomorskiej.

Kontynuowano badania w południowej części osady (strefa 2). Przebadano obszar 182,5 m². Zarejestrowano 231 obiektów (w tym 6 kultury pomorskiej), przy czym w większości były to jamy postępowe (124); ponadto uzyskano 6937 fr. ceramiki, 998 krzemieni i 458 kamieni ze śladami obróbki. Wśród szczątków roślinnych wystąpiły pojedyncze ziarna zbóż, oraz liczne szczątki orzechów laskowych. W materiale kostnym zdecydowanie dominują ułamki kości świni (4 razy więcej niż kości owcy/kozy i bydła łącznie), a kości zwierząt dzikich stanowią tylko ok. 10 % całego zbioru.

Na obszarze strefy 2 w ciągu ostatnich trzech lat badań odsłonięte zostały pozostałości przynajmniej 6 chat słupowych w kształcie wydłużonego trapezu o dł. 12-14 m, przy czym szersza ściana szczytowa (w której znajdowało się zapewne wejście) miała wielkość 4-6 m, a druga ściana szczytowa od 2 do 3 m. Przed wejściem do domów występowały duże zgrupowania jam gospodarczych. Także paleniska umieszczone były na zewnątrz.

Badania wykopaliskowe w środkowej części osady (strefa 5) objęły obszar 62,5 m². Odkryto tu 69 obiektów nierzuchomych, głównie jam postępowych (33) i gospodarczych (20). Ponadto uzyskano 3876 fr. ceramiki, 757 krzemieni oraz 377 obrabianych kamieni. Także i tu wśród szczątków kostnych dominują zdecydowanie (choć z mniejszą przewagą niż w strefie 2) pozostałości świni. Większy jest natomiast udział zwierząt dzikich - aż prawie 27 %. Jak się wydaje badania odsłoniły pogranicze strefy mieszkalnej (chaty słupowe, ze słupami umocowanymi w rowie fundamentowym) i gospodarczej (jamy ze spalonym zbożem) osady, a właściwie jej centralnej partii.

Badania będą kontynuowane.

Popowłany, gm. Tykocin, woj. białostockie, st. 2 - patrz okres halsztacki.
Potoczek, gm. Potok Wielki, woj., tarnobrzeskie - patrz paleolit i mezolit.

Przędziel,
gm. Rudnik n/Sanem,
woj. tarnobrzeskie,
st. 10

Biuro Badań i Dokumentacji Zabytków
w Tarnobrzegu

Badania prowadził mgr Marek Florek. Finansował BBIDZ w Tarnobrzegu. Trzeci sezon badań. Cmentarzysko kurhanowe, grupa lubaczowska kultury ceramiki sznurowej(?).

Zakończono eksplorację kopca nr 3, którego I ćwiartkę rozkopano w 1987 roku. Pod nasypem zbudowanym z przemieszanego piasku stwierdzono istnienie dookołnego rowka o szerokości 25-35 cm, zagłębionego w całość ok. 15-20 cm. Wewnątrz przestrzeni ograniczonej rowkiem, na poziomie pierwotnego humusu zaobserwowano szereg nieregularnych plam i zaciemnień. Nie natrafiono na jamę grobową bądź inne pewne ślady pochówku. Poza znalezionym w roku ubiegłym I fragmentem ceramiki kultury ceramiki sznurowej, kopiec nie zawierał żadnego wyposażenia.

Uzyskano wyniki nie pozwalają na pewne określenie chronologii i przynależności kulturowej kopca nr 3. Obecność rowka okalającego nasyp, znaleziony I fragment ceramiki kultury ceramiki sznurowej, wymiary oraz lokalizacja stwarzają możliwość wiązania go z grupą lubaczowską kultury ceramiki sznurowej.

Materiały z badań złożono w Muzeum Okręgowym w Sandomierzu, dokumentację w BBIDZ w Tarnobrzegu.

Badania zakończone.

Puszczykowo, woj. poznańskie, st. 52 - patrz paleolit i mezolit.
Reda, woj. gdańskie, st. 2 - patrz okres lateński.

Rojków, gm. Zapolice,
woj. sieradzkie,
st. 1

Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi

Badaniami kierował mgr Andrzej Pelisłak. Finansował WKZ w Sieradzu

I MAIEW w Łodzi. Pierwszy sezon badań. Osady kultury pucharów lejkowatych I z wczesnego okresu epoki brązu.

Stanowisko odkryto w trakcie AZP w 1984 r. W 1988 r. stwierdzono niszczenie obiektu pracami ziemnymi. Podjęto wtedy decyzję o przeprowadzeniu badań wykopaliskowych.

Osada umiejscowiona jest na zachodnim skłonie płaskiej, rozległej wydmy w strefie źródeł małego ciekłu wodnego, prawobrzeżnego dopływu Grabli. Na podstawie rozmieszczenia materiałów na powierzchni wielkości obiektu szacuje się na 1,5 ha. Wyróżniają się bardzo wyraźnie skupienia zabytków. W 1988 r. przebadano częściowo jedno z takich skupień. Na powierzchni 350 m² odkryto pozostałości domu oraz towarzyszące mu bardzo liczne zabytki (fragmenty ceramiki, przedmioty kamienne i krzemienne, fragmenty kości zwierzęcych, polepę). Materiały te prawie w całości reprezentują osadnictwo kultury pucharów lejkowatych z fazy wóreckiej. Drugim komponentem kulturowym są ślady z wczesnego okresu epoki brązu. Nieliczne zabytki związane z tą fazą odkryto w towarzystwie materiałów kultury pucharów lejkowatych. Jednakże, jak wynika z rozmieszczenia ceramiki na powierzchni osady kultury pucharów lejkowatych I z wczesnego okresu epoki brązu tylko fragmentarycznie nakładają się na siebie.

Materiały przechowywane są w Muzeum Archeologicznym i Etnograficznym w Łodzi.
Badania będą kontynuowane.

☞ Romartów, gm. Włotnia, woj. płockie, st. 1 - patrz okres wpływów rzymskich.

**Rzucewo, gm. Puck,
woj. gdańskie,
st. 1**

Muzeum Archeologiczne w Gdańsku

Badania prowadziła mgr Danuta Król. Konsultacja paleogeograficzna - dr hab. Roman Gołębiewski. Konsultacja badań - prof. dr hab. Tadeusz Wilsański. Finansował WKZ w Gdańsku. Konsultacja z badań z lat 1927-29, 1983-87. Osada kultury rzucewskiej.

Stanowisko położone jest ok. 1 km na północny - wschód od zabudowań wsi Rzucewo, bezpośrednio nad Zatoką Pucką. Prace skoncentrowano w środkowej części osady. Założono dwa wykopy o łącznej powierzchni 2 arów. Wyróżniono 40 obiektów w tym: trzy chaty słupowe i 15 palenisk. Powierzchnia wykopów i warstwa kulturowa z materiałem kultury rzucewskiej zniszczona została w znacznym stopniu przez późniejsze wkopy. Paleniska wydzielono w obrębie chat i poza chatami: dwa z wyróżnionych palenisk zbudowane na planie prostokąta wyróżniono w obrębie chat.

Wypełnisko chat stanowił piasek czarny, silnie przemieszany z węglem drzewnym. Ściany chat były zbudowane ze słupów o średnicy ok. 10-20 cm.

W materiale zabytkowym wydzielono materiały krzemienne w tym: drapacze gładzone, grociki, skrobacze, zgrzebła, 4 siekiery, łuszczenie, fragmenty wiórów, odłupków (między innymi z krzemienia pasiastego); materiały kamienne w tym: 19 siekier, dwa fragmenty toporów, rozcieracze, płyty szlifarskie, materiały ceramiczne w tym: fragmenty mis, amfor, naczyń rytnenkowatych, naczynia malinaturowe, bryłki burszyny.

Materiały przechowywane są w Muzeum Archeologicznym w Gdańsku.

Badania będą kontynuowane.

☞ Samborowice, gm. Pietrowice Wlk., woj. katowickie, st. 1/A/AZP - patrz epoka brązu

**Samborowice,
gm. Pietrowice Wielkie,
woj. katowickie,
st. 49**

Muzeum Śląskie w Katowicach

Badania prowadziła mgr Małgorzata Kurgan-Przybylska. Finansował WKZ w Katowicach. Drugi sezon badań. Osada neolityczna.

Badania były kontynuacją prac z 1987 r. Odsłonięto łącznie obszar 1,5 ara, zakładając dwa wykopy o powierzchni 10 x 10 m (wykop IV) i o powierzchni 2 m x 20 m + 2 m x 5 m (wykop V). Wykop IV był rozszerzeniem wykopu I z 1987 r., natomiast wykop V założono około 50 m na południowy wschód od wykopu IV, w miejscu przejścia łagodnego wypłaszczenia w opadający ku dolinie Trol cypel, na którym leży stanowisko. Łącznie odkryto 9 obiektów archeologicznych, w tym 1 dołek postłopowy, 5 jam tworzących skupisko, 1 duża i 1 mała jama o trapezowatym przekroju. Materiał z obiektów łączy się z kulturą pucharów lejkowatych i kulturą lendzielską. W większości są to wyroby krzemienne i fragmenty naczyń. Wystąpiły ponadto: